

Notat

Statusredegørelse om biodiversitet i København 2026

Resumé

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget, Kultur-, Fritids- og Borgerserviceudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen orienteres om status på realisering af de 24 initiativer i Handleplan 2026- 2029 for Biodiversitet i København (BR 4. december 2025), der afløser den første handleplan fra perioden 2022-2025. Med statusredegørelsen fremlægges det samlede finansieringsbehov for den nye handleplan og anbefalinger til en række initiativer fra handleplanen, der kan prioriteres i forhandlingerne om Budget 2027.

Sagsfremstilling

Hvert år i juni måned forelægger styregruppen for biodiversitet i København en kort statusredegørelse for Borgerrepræsentationen. Da 2026 er første år efter godkendelsen af en ny handleplan, indeholder årets statusredegørelse både en kort afrapportering på de finansierede/igangsatte initiativer i den foregående handleplan samt en overordnet status på den nye handleplans initiativer, herunder planens samlede finansieringsbehov. Det fremgår, at nogle af initiativerne fra den første handleplan er taget med over i den nye, da de fortsat er aktuelle.

Statusredegørelsen, der er vedlagt som bilag 1, er godkendt af en samlet styregruppe for biodiversitet bestående af repræsentanter fra Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen, Økonomiforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen samt Danmarks Naturfredningsforening.

Anbefalinger fra styregruppen til prioriterede initiativer

Nedenfor fremgår styregruppens anbefalinger til prioriterede initiativer indenfor de fire temaer. Anbefalingerne uddybes i statusredegørelsen (bilag 1). Finansieringsbehovet for de prioriterede initiativer er 116,3 mio. kr. i perioden 2027-2030.

Bevarelse og styrket forvaltning af eksisterende biodiversitet

- *Bevarelse og beskyttelse af eksisterende biodiversitet og naturværdier* (Initiativ 1.1 og initiativ 1.6 – samlet finansieringsbehov 10,9 mio. kr. og initiativ 2.8 – finansieres indenfor egen ramme)

07-05-2026

Sagsnummer i F2
2026 - 6640

Dokumentnummer i F2
250320

Sagsnummer i eDoc
2026-0112716

Bynatur og Renhold

Njalsgade 17
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

- *Monitorering af biodiversiteten*

(Initiativ 1.3 - finansieringsbehov 3,4 mio. kr.)

- *Uddannelse af medarbejdere i driften*

(Initiativ 1.4 - finansieringsbehov 0,4 mio. kr.)

- *Tværgående arealpleje med henblik på at sikre gamle træer*

(Initiativ 1.7 - finansieringsbehov 26,7 mio. kr.)

Samarbejde og investeringer i ny biodiversitet

- *Puljer til fremme af biodiversitet i kommunale anlægs- og byggeprojekter*

(Initiativ 2.1 - finansieringsbehov 15,8 mio. kr. og initiativ 2.2 - finansieringsbehov 10,5 mio. kr.)

- *Indsatser på tværs af grundejere*

(Initiativ 2.5 - finansieringsbehov 12,7 mio. kr.)

Uddannelse, formidling og frivilligt engagement i biodiversitet

- *Styrke undervisning om biodiversitet og sikre kompetenceudvikling af pædagoger og lærere*

(Initiativ 3.2 - finansieringsbehov 7,8 mio. kr. og initiativ 3.3 finansieringsbehov 3,2 mio. kr.)

- *Opgradering af naturværksted Streyf til et biodiversitetslaboratorium*

(Initiativ 3.4 - finansieringsbehov 9,6 mio. kr.)

- *Styrkelse af samarbejdet med byens frivillige foreninger og flere biodiversitetskoordinatorer*

(Initiativ 4.1 - finansieringsbehov 2,9 mio. kr. og initiativ 3.1 - finansieringsbehov 12,4 mio. kr.)

Allerede finansierede initiativer og det samlede finansieringsbehov.

Fire af handleplanens 24 initiativer er fuldt finansieret inden for forvaltningernes egen budgetramme. Det gælder:

- Initiativ 1.1 Stærkere fokus på bevarelse og beskyttelse af Københavns eksisterende biodiversitet og naturværdier;
- Initiativ 1.9 Udarbejdelse af en samlet plan for håndtering af lys- og støjforurening i byens parker og naturområder;
- Initiativ 2.3 Biodiversitet i det kommunale byggeri (inspiration og udvikling);
- Initiativ 2.8 Fremme biodiversitet og plads til biodiversitet i byudviklingen.

Andre initiativer er delvist finansieret enten via den eksisterende budgetramme eller via tidligere målrettede bevillinger til området fra Budget 2023, 2024 og 2026. Af disse tidligere bevillinger er 22,1 mio. kr. tilbage i perioden 2026-2030, og fordelt på hhv. initiativ 1.3 Monitorering (4,2 mio. kr.), Initiativ 1.6 Naturpleje (5 mio. kr.), Initiativ 2.2 Biodiversitet i kommunale anlægsprojekter (7,3 mio. kr.), Initiativ

2.6 Borgerdrevne biodiversitetsprojekter (4,2 mio. kr.) samt Initiativ 3.1 Biodiversitetskoordinatorer (1,4 mio. kr.).

Det samlede finansieringsbehov for samtlige 24 initiativer i Handleplan 2026-2029 er ca. 169,6 mio. kr. i perioden 2027-2030. Størstedelen af initiativerne kan op- eller nedskaleres.

Politisk handlerum

Klima-, Miljø- og Teknikudvalget kan beslutte, at

- henvise finansiering af en eller flere af anbefalingerne til forhandlingerne om Budget 2027.
- fremme yderligere initiativer fra handleplanen ved at henvise finansiering af disse til forhandlingerne om Budget 2027.

Videre proces

Når Klima-, Miljø- og Teknikudvalget er orienteret, vil orienteringen blive forelagt Børne- og Ungdomsudvalget, Kultur-, Fritids- og Borgerserviceudvalget, Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen.

Gennemførelse af en række af initiativerne i Handleplan 2026-2029 afhænger af finansiering ved kommende budgetforhandlinger.

Rikke Skovbølling Brandt
Vicedirektør

Statusredgørelse

Om arbejdet med Københavns Kommunes
biodiversitetsstrategi 2026

Introduktion

Denne statusredegørelse gør status på arbejdet med Københavns biodiversitetsstrategi.

I 2023 vedtog Borgerrepræsentationen Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi "Biodiversitet i København, Strategi 2022-2050" sammen med den tilhørende Handleplan 2022-2025.

I december 2025 vedtog Borgerrepræsentationen en ny 4-årig handleplan - Handleplan 2026-2029 for Biodiversitet i København. Borgerrepræsentationen orienteres årligt om status på handleplanerne.

Statusredegørelsen omfatter:

- 1) Status på de initiativer i Handleplan 2022-2025, der har været afsat finansiering til,
- 2) Anbefalinger til fremadrettet prioritering af initiativer fra den styregruppe, der rammesætter arbejdet med biodiversitetsstrategien,
- 3) Samlet finansieringsbehov for den nye handleplan (bilag a) og endelig
- 4) Status på den nye handleplan (bilag b).

1. Afsluttende status på Handleplan 2022-2025

Der blev med Budget 2024 afsat ca. 50 mio. kr. til en grundpakke med henblik på at iværksætte arbejdet med biodiversitetsstrategien. Efterfølgende er der afsat yderligere midler til borgerdrevne biodiversitetsindsatser. Nedenfor gøres status på de initiativer i handleplanen, der blev finansieret.

Monitoreringsprogram

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har udført og afrapporteret baselineundersøgelsen og er i gang med udførelse af den første opfølgende undersøgelse. Der blev i Budget 2024 afsat 8,3 mio. kr. til monitoreringsprogrammet. Monitoreringen omfatter fire dele, henholdsvis fugle, de marine vandområder, de ferske vandområder og naturen på land. Baselineundersøgelsen er foretaget på 40 lokaliteter på land, 18 lokaliteter i søer og vandløb samt 15 lokaliteter forskellige steder i havnen. Fugleundersøgelserne er udført på 65 lokaliteter, som i store træk overlapper med de førnævnte lokaliteter på land og til vands. Der er i alt registreret 75 fuglearter, 77 arter i de marine undersøgelser, 75 arter i de ferske vandområder og 481 arter på land. Den gennemførte baselineundersøgelse gør det muligt - med en mindre årlig investering - at følge udviklingen af antal arter i Københavns Kommune over en længere årrække. Initiativet fortsættes i den nye handleplan (initiativ 1.3), men der er ikke finansiering ud over 2027.

Biodiversitet i bygge- og anlægsprojekter i alle forvaltninger

Initiativet består af to puljer på i alt 25,8 mio. kr., der er blevet udmøntet af hhv. Københavns Ejendomme og Klima-,

Miljø- og Teknikforvaltningen. Københavns Ejendomme har udmøntet den ene pulje til 31 kommunale projekter, der vedrører bl.a. integrering af biodiversitet i læringsmiljøer, grønne opholdszoner på sociale tilbud, grønne tage og vægge på fx affaldsskure samt bedre levesteder. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har udmøntet den anden pulje til 24 kommunale projekter. De støttede anlægsprojekter har typisk været skybruds- og klimatilpassningsprojekter, byrums- og parkprojekter samt cykel- og vejprojekter. Puljerne har sikret anlæg af biodiversitetstiltag udover projekternes anlægsbevillinger, og har dermed styrket de grønne elementer i projekterne. Der er desuden gennemført en formidlingsindsats der går på tværs af alle projekter, der har fået midler fra puljen. Der gennemføres en evaluering af puljerne i 2027. Begge puljer indgår i den nye handleplan (initiativ 2.1 og 2.2). Der er dog ikke afsat finansiering.

Pulje til borgerdrevne biodiversitetsprojekter

Der er fra 2021-2025 udbetalt 11,3 mio. kr. og 353 projekter har fået tilsagn. Der er til og med 2026 afsat i alt 15,98 mio. kr. til puljen. Den borgerrettede biodiversitetspulje er meget søgt og mange forskellige aktører i civilsamfundet bliver involveret i biodiversitetsprojekter gennem puljen. For 2021-2025 er der kommet 1044 ansøgninger for 55,3 mio. kr. Modtagerne er bl.a. boligforeninger, boligselskaber, grundejerforeninger, gårdlaug, lokaludvalg og Miljøpunkter. Projekterne har bl.a. omfattet nye træer, buske og stauder, vandbassiner, redekasser, grønne tage, kvashegn og formidling. Tilbagemeldinger fra københavnere viser at projekterne understøtter viden og fællesskaber i byen, og puljen er dermed et godt redskab til at skabe forankring af biodiversitetsstrate-

gien hos københavnere. Fortsættelse af puljen indgår i den nye handleplan (initiativ 2.6). Der er finansiering til puljen til og med 2026.

Kortlægning af biodiversitet i København

Københavns samlede areal blev screenet i 2024-2025 for at identificere potentialeområder for fremme af biodiversitet. Der blev afsat 1 mio. kr. i Budget 2024 til kortlægningen, som bidrager til at kommunen og øvrige grundejere kan arbejde mere målrettet med biodiversitetstiltag. Kortlægningen udgør et fagligt grundlag, der kan anvendes ved blandt andet byudvikling, hvor indsatser kan prioriteres dér, hvor potentialet for biodiversitet er størst. Den understøtter en tidlig og mere kvalificeret integration af biodiversitet i projekter og giver et overblik over potentialet for at skabe bedre sammenhænge mellem grønne områder på tværs af byen. Initiativet indgår i handleplanen (1.2) og gentages hvert fjerde år. Der gennemføres evaluering i 2026, og ny finansiering forventes først frem mod næste kortlægning i 2028.

2. Styregruppens anbefalinger til prioritering af initiativer

I styregruppen for biodiversitetsstrategien er Børne- og Ungdomsforvaltningen, Kultur-, Fritids- og Borgerserviceforvaltningen, Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen og Økonomiforvaltningen samt Danmarks Naturfredningsforening repræsenteret. Det er en samlet styregruppe, der anbefaler at prioritere følgende initiativer fra handleplanen med henblik på det fremadrettede arbejde med biodiversitetsstrategien.

BEVARELSE OG STYRKET FORVALTNING AF EKSISTERENDE BIODIVERSITET

Styregruppen anbefaler, at der gøres en målrettet indsats for at bevare den eksisterende biodiversitet i Københavns grønne områder gennem planlægning, beskyttelse og pleje af naturværdier samt fortsat monitorering for at sikre et solidt vidensgrundlag for fremtidige prioriteringer. Samtidig skal kompetenceudvikling af medarbejdere og en styrket, samlet forvaltning af byens træer bidrage til bedre drift, beskyttelse og langsigtet udvikling af biodiversiteten.

Bevarelse og beskyttelse af eksisterende biodiversitet og naturværdier (initiativ 1.1, 1.6 og 2.8)

Styregruppen anbefaler, at der gøres en særlig indsats for at bevare og udvide biodiversiteten i de store sammenhængende grønne områder og gamle parker, da disse områder udgør grundlaget for biodiversiteten i København. Arealer med lang kontinuitet, variation og plads skal plejes, sikres og bevares bl.a. gennem byens

planlægningsredskaber, herunder gennem lokalplaner, fredninger samt udviklingsplaner.

Monitorering af biodiversiteten (initiativ 1.3)

Styregruppen anbefaler, at monitoreringen af biodiversiteten i København fortsætter. Langsigtet monitorering gør det muligt at se, hvordan kommunens indsats for mere natur og bedre levesteder virker, og om biodiversiteten udvikler sig i den ønskede retning. Dermed får kommunen et mere solidt vidensgrundlag for at planlægge og prioritere fremtidige biodiversitetsindsatser.

Uddannelse af medarbejdere i driften (initiativ 1.4)

Styregruppen anbefaler at udvide den eksisterende indsats for uddannelse af medarbejdere, der arbejder med drift og pleje af kommunale arealer, så solide kompetencer inden for biodiversitetsområdet bliver et fast element i både oplæring af nye medarbejdere og i den løbende efteruddannelse af alle medarbejdere.

Tværgående arealpleje med henblik på at sikre gamle træer (initiativ 1.7)

Styregruppen anbefaler, at der gøres en særlig indsats for at passe på byens træer og den naturværdi, som de ca. 20.000 træer repræsenterer. Træforvaltning er en specialiseret opgave, der omfatter tilsyn, genplantning, fældning, beskæring samt sikring af træerne. Samling af opgaven i én forvaltning vil i højere grad sikre, at byens træer bevares længst muligt til gavn for biodiversiteten og på sigt bidrage til flere træer i byen. Forud for samling af træforvaltningsopgaven sikres inddragelse af alle forvaltningerne med træer, så det i de konkrete tilfælde afklares, hvorvidt

træpasningen skal flyttes eller fastholdes i den konkrete forvaltning.

SAMARBEJDE OG INVESTINGER I NY BIODIVERSITET

Styregruppen anbefaler at styrke biodiversiteten gennem samarbejde på tværs af grundejere, hvor fælles initiativer og forsøgsprojekter kan skabe større, sammenhængende naturområder, der forbedrer arters levevilkår og spredning. Samtidig bør puljer til biodiversitet i kommunale bygge- og anlægsprojekter videreføres for at fremme grønne tiltag.

Puljer til fremme af biodiversitet i kommunale anlægs- og byggeprojekter (initiativ 2.1 og 2.2)

Styregruppen anbefaler at forlænge puljer til fremme af biodiversitet i kommunale bygge- og anlægsprojekter. Puljerne fremmer grønne tiltag og ny natur i byen i forbindelse med fx skybrudsprojekter, plejehjem og pædagogiske uderum og kan fremme vilkårene for særlige fokusarter, som mursejlere og flagermus.

Indsatser på tværs af grundejere (initiativ 2.5)

Styregruppen anbefaler, at der i regi af partnerskabet for byens større grundejere gennemføres forsøgsprojekter med initiativer, der styrker biodiversiteten på tværs af matrikler og ejere. Biodiversitets tiltag på tværs af matrikler sikrer større, sammenhængende områder, der er afgørende for arters overlevelse og spredning.

UDDANNELSE, FORMIDLING OG FRIVILLIG ENGAGEMENT I BIODIVERSITET

Styregruppen anbefaler en styrket indsats for undervisning og naturdannelse, hvor alle københavnere kan få bedre kendskab til biodiversitet gennem kompetente lærere og pædagoger samt lokale

læringsmiljøer og formidlingstilbud. Samtidig skal samarbejdet med frivillige styrkes for at øge engagement, lokal forankring og fælles indsats for biodiversiteten i byen.

Styrke undervisning om biodiversitet og sikre kompetenceudvikling af pædagoger og lærere (initiativ 3.2 og 3.3)

Styregruppen anbefaler, at undervisning af børn og unge i biodiversitet prioriteres samt at det sikres at pædagoger og lærere har de rette kompetencer til at styrke børn og unges naturdannelse. Indsatsen skal styrke børn og unges kendskab til naturen og de naturlige processer, som giver gode vilkår for biodiversitet. Indsatserne skal være forankret på de lokale matrikler, så der gives mulighed for at handle på de lokale udfordringer.

Opgradering af naturværksted Streyf til et biodiversitetslaboratorium (initiativ 3.4)

Styregruppen anbefaler at prioritere indsatser, der styrker naturdannelsen for alle københavnere. Oplevelser, kendskab og forståelse er vigtige forudsætninger for at passe på og understøtte biodiversiteten i byen. Denne opgave kan bl.a. løftes gennem naturformidling på Streyf i Ullerslev Mose.

Styrkelse af samarbejdet med byens frivillige foreninger og flere biodiversitetskoordinatorer (initiativ 4.1 og 3.1)

Styregruppen anbefaler, at samarbejdet med byens frivillige prioriteres gennem styrkelse af dialogen og hjælpen til naturpleje og biodiversitetsprojekter drevet af frivillige københavnere. Frivillige bidrager både med arbejdskraft, engagement og stor interesse for natur og biodiversitet. Samtidig skaber samarbejdet større lokal opbakning og ejerskab, fordi borgerne

selv er med til at passe og udvikle naturen i deres lokalområde. Styregruppen anbefaler, at der prioriteres flere biodiversitetskoordinatorer, der kan understøtte arbejdet med biodiversitet i hele Københavns Kommune.

3. Finansieringsbehov

Enkelte af indsatserne i den nye handleplan er helt eller delvist finansieret med kommunens budget for 2026, enten via tidligere målrettede bevillinger til området eller inden for forvaltningernes egen budgetramme. Det er særligt indsatser i relation til planlægning og udarbejdelse af planer, som er finansieret inden for egen budgetramme, mens fx puljer til biodiversitetstiltag og nye initiativer målrettet bl.a. børn og unge ikke er finansieret.

Det samlede finansieringsbehov er estimeret til at være ca. 169,6 mio. kr. i perioden 2027-2030. Finansieringsbehov for handleplanens enkelte initiativer fremgår af bilag a. Finansieringsbehovet er et foreløbigt estimat.

4. Status på Handleplan 2026-2029

Med Handleplan 2026-2029 fortsætter arbejdet med Københavns Kommunes strategi for biodiversitet. Handleplanen omfatter 24 initiativer, som kan gennemføres de kommende år med henblik på realisering af den samlede strategi.

Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi er inddelt i fire temaer og under hvert tema er der i Handleplan for Biodiversitet i København 2026-29 beskrevet en række initiativer med henblik på at realisere strategien. Status på alle handleplanens initiativer, der for hovedparten ikke er fuldt finansierede, er beskrevet i bilag b. Af de 24 initiativer i handleplanen er tre initiativer fuldt finansieret inden for forvaltningernes egen budgetramme, 11 initiativer er delvist finansieret, mens 10 initiativer ikke er finansieret.

Bilag

Bilag a. Finansieringsbehov

Bilag b. Status på Handleplan 2026-2029

Bilag a

Finansieringsbehov - Handleplan for biodiversitetsstrategi 2026-2029

1.000 kr., 2026 p/l	Initiativ	Aktivitet	Styringsområde	2027	2028	2029	2030	I alt
TEMA 1								
Initiativ 1.1	Stærkere fokus på bevarelse og beskyttelse af Københavns eksisterende biodiversitet og naturværdier.	<i>Inden for egen budgetramme</i>						
Initiativ 1.2	Kortlægning af biodiversitet i Københavns Kommune, inkl. byudviklingsområderne.	Kortlægning af biodiversitet i Københavns Kommune	Service		800			800
Initiativ 1.3	Monitoreringsprogram (løbende og systematisk overvågning) for Københavns biodiversitet til lands og til vands.	Årsværk til gennemførelse af monitoringsprogram	Service			726	726	1.452
		Løbende monitoring og opfølgning	Service		650	650	650	1.950
Initiativ 1.4	Oplæring/uddannelse af medarbejdere, som arbejder med drift og pleje af de kommunale grønne arealer.	Uddannelse af medarbejdere, som arbejder med drift og pleje af de kommunale grønne arealer.	Service	239	44	44	44	371
Initiativ 1.5	Finansiering af KTF's genopretningsplaner for nedslidte parker og kirkegård	Forsøgsprojekter ifm. genopretningsplaner, KTF	Service	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
		Projektledelse, KTF	Service	726	726	726	726	2.904
		Forsøgsprojekter ifm. genopretningsplaner, KFF	Anlæg	200	600			800
		Rådgivning, KFF	Service	250	250			500
Initiativ 1.6*)	Midlerne til naturplejeindsatsen øges med henblik på en særlig indsats for beskyttede arter samt biodiversitetsstrategiens fokusarter.	Naturpleje	Service	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000
		Planlægning	Service	726	726	726	726	2.904
Initiativ 1.7	Revidering af aftaler om tvægående arealpleje (TAP) med henblik på at sikre gamle træer på kommunens matrikler (tilsyn, sikkerhedsbeskæringer, kronesikring, plejeplaner, etableringspleje)	Samling af træforvaltning på alle kommunale arealer	Service	5.149	7.196	7.196	7.196	26.737
Initiativ 1.8*)	Øget helårsgræsning i naturområder samt korttidsgræsning på mindre arealer (over 800 m2) i byområder med henblik på højere plejekvalitet og folkeoplysning.	Øget helårsgræsning	Service	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
		Planlægning	Service	726	726	726	726	2.904
Initiativ 1.9	Udarbejdelse af en samlet plan for håndtering af lys- og støjforurening i byens parker og naturområder	<i>Inden for egen budgetramme</i>						
Tema 1 i alt, service + anlæg				12.016	15.718	14.794	14.794	57.322

1.000 kr., 2026 p/l	Initiativ	Aktivitet	Styringsområde	2027	2028	2029	2030	I alt
TEMA 2								
Initiativ 2.1	Forlængelse af pulje til fremme af biodiversitet i kommunale bygge- og anlægsprojekter administreret af Københavns Ejendomme.	Udvidelse af biodiversitetspuljen	Anlæg	5.000	5.000	5.000		15.000
		Afledt drift (5%)	Service	250	250	250		750
Initiativ 2.2	Forlængelse af pulje til biodiversitet i kommunale anlægsprojekter	Forlængelse af biodiversitetspuljen	Anlæg	1.000	3.000	3.000	3.000	10.000
		Afledt drift (5 %)	Service		150	150	150	450
Initiativ 2.3	Biodiversitet i det kommunale byggeri (inspiration og udvikling).	<i>Inden for egen budgetramme</i>						
Initiativ 2.4	Off-site biodiversitet – globalt ansvar i kommunale bygge- og anlægsprojekt	Pulje til merudgift ved valg af biodiversitetsvenlige byggematerialer	Anlæg	900	1.200	1.500	1.800	5.400
Initiativ 2.5	Styrkelse af partnerskabet med byens store grundejere: "Sammen om biodiversitet"	Pulje til realisering af indsatser i samarbejde med grundejerne i partnerskabet	Anlæg	0	3.575	3.575	3.575	10.725
		Afledt drift i de respektive forvaltninger	Service	0	120	350	700	1.170
		Udvidelse og betjening af partnerskabet	Service	200	200	200	200	800
Initiativ 2.6	Videreførelse af Københavns Kommunes pulje til borgerdrevne biodiversitetsprojekter	Forlængelse af biodiversitetspuljen	Anlæg	4.190	4.190	4.190	4.190	16.760
Initiativ 2.7	Målrettet indsats for at øge naturkvaliteten på 1,5 hektar restarealer omkring sportspladser i København	Anlæg af biodiversitet (planter, jord, sten, materialer m.v.)	Anlæg	220	220	220		880
Initiativ 2.8	Fremme biodiversitet og plads til biodiversitet i byudviklingen	<i>Inden for egen budgetramme</i>						
Tema 2 i alt service + anlæg				11.760	17.905	18.435	13.615	61.715

1.000 kr., 2026 p/l	Initiativ	Aktivitet	Styringsområde	2027	2028	2029	2030	I alt
TEMA 3								
Initiativ 3.1	Flere biodiversitetskoordinatorer til udvikling af biodiversitetsindsatsen på tværs af Københavns Kommunes forvaltninger, samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter samt understøttelse af frivillige der arbejder med biodiversitet.	Biodiversitetskoordinatorer til koordinering og udvikling af biodiversitetsindsatsen	Service	3.108	3.108	3.108	3.108	12.432
Initiativ 3.2	Styrke og justere eksisterende og nye undervisnings og pædagogiske tilbud om biodiversitet og natur	Forløb i skoler	Service	1.350	1.350	1.350	1.350	5.400
		Forløb i daginstitutioner	Service	600	600	600	600	2.400
Initiativ 3.3	Sikre kompetenceudvikling og uddannelse af pædagoger, lærere og anden personel i biodiversitet.	Kompetenceudvikling til skoler	Service	600	600	600	600	2.400
		Kompetenceudvikling til daginstitutioner	Service	200	200	200	200	800
Initiativ 3.4	Opgradering af Københavns Kommunes naturværkssted Strejf i Utterslev Mose til et biodiversitetslaboratorie med henblik på øget uddannelse og naturdannelse for byens børn og unge	Opgradering af naturværkssted Strejf i Utterslev Mose til biodiversitetslaboratorie	Service	2.403	2.403	2.403	2.403	9.612
Tema 3 i alt service + anlæg					8.261	8.261	8.261	33.044

1.000 kr., 2026 p/l	Initiativ	Aktivitet	Styringsområde	2027	2028	2029	2030	I alt
TEMA 4								
Initiativ 4.1	Ansættelse af en medarbejder, til at opsøgende at facilitere og understøtte frivillige samt agere intern ambassadør i frivilligt engagement i byens biodiversitet.	Ansættelse af medarbejder til understøttelse af frivillige	Drift	726	726	726	726	2.904
Initiativ 4.2	Citizen Science indsats, som involverer borgere, børn og unge i kortlægning af byens biodiversitet som supplement til den professionelle kortlægning, der foretages i regi af indsats 1.3	Anskaffelse af udstyr og materialer	Anlæg	1.450	842	50	14	2.356
		Driftsudgifter til medarbejdere m.m.	Service	782	783	783	783	3.131
Initiativ 4.3	Grønne oaser med høj biodiversitet i tilknytning til kommunalt ejede matrikler.	Anlæg af biodiversitet (planter, jord, materialer m.v.)	Anlæg	2.765	381	47		3.193
		ÅV, drift, aktiviteter og formidling	Service	2.256	1.872	1.800		5.928
Tema 4 i alt service + anlæg				7.979	4.604	3.406	1.523	17.512
FINANSIERINGSBEHOV I 2027-2030 I ALT*)								169.593

*) Minus 1 mio. kr. i alt hvis både initiativ 1.6 og 1.8 vedtages pga. arealer tilgængelige.

**) Forbehold for reperiodisering ift. mulighederne for gennemførelse af initiativer.

Bilag b

Statusredegørelse – Handleplan for biodiversitetsstrategi 2026-2029

Københavns Kommunes biodiversitetsstrategi er inddelt i fire temaer og under hvert tema er der i Handleplan for Biodiversitet i København 2026-29 beskrevet en række initiativer med henblik på at realisere strategien. Af de 24 initiativer i handleplanen er fire initiativer fuldt finansieret inden for forvaltningernes egen budgetramme, 10 initiativer er delvist finansieret, mens 10 initiativer ikke er finansieret. Status på hvert enkelt initiativ i 2026 er beskrevet nedenfor.

Fuldt finansieret

Delvist finansieret

Ikke finansieret

TEMA 1

AT BEVARE OG FORBEDRE KØBENHAVNS EKSISTERENDE BIODIVERSITET

1.1 Stærkere fokus på bevarelse og beskyttelse af Københavns eksisterende biodiversitet og naturværdier

Arealer med lang kontinuitet, variation og plads skal sikres og bevares. Dette sker løbende via byens planlægningsredskaber, herunder bevaring gennem lokalplaner, fredninger samt udviklingsplaner. Denne indsats finansieres via egen bevilling. Initiativet understøttes via initiativ 1.6 om naturpleje.

1.2 Kortlægning af biodiversitet i Københavns Kommune, inkl. byudviklingsområderne

Københavns samlede areal blev screenet i 2024-2025 med henblik på at identificere og udpege potentialeområder for fremme af biodiversitet. Kortlægningen sikrer, at Københavns Kommune samt private, statslige og almene grundejere, kan arbejde målrettet og på et solidt fagligt grundlag for at fremme biodiversitet på tværs af byen. Kortlægningen gentages hvert 4. år. I 2026 udarbejdes en evaluering af kortlægningen, for at samle op på erfaringer, anvendelse og udbredelse, som kan bidrage til næste kortlægning i 2028.

1.3 Monitoreringsprogram (løbende og systematisk overvågning) for Københavns biodiversitet til lands og til vands

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har udført og afrapporteret baselineundersøgelsen og er i gang med udførelse af den første opfølgende undersøgelse. Formålet med monitoreringen er at følge udviklingen af antal arter i Københavns Kommune over en længere årrække. Der er ikke finansiering til at videreføre monitoringsprogrammet ud over 2027.

1.4 Oplæring/uddannelse af medarbejdere, som arbejder med drift og pleje af de kommunale grønne arealer

Der har i regi af den tidligere handleplan været arbejdet aktivt med oplæring af de medarbejdere, som arbejder med drift og pleje af de kommunale grønne arealer, bl.a. via deltagelse i arbejdsmarkedsuddannelse (AMU-kursus). Dette er sket inden for egen bevilling. Det er målet at alle nuværende medarbejdere har deltaget i AMU-kursus og at alle nye medarbejdere løbende oplæres i god arealpleje og drift med biodiversitet for øje.

1.5 Finansiering af Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningens genopretningsplaner for nedslidte parker og kirkegårde

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen har kortlagt vedligeholdelsesefterslæbet og behovet for genopretning af grønne elementer i parker og på kirkegårde. De grønne elementer i genopretningsplanen bidrager til at øge biodiversiteten på kommunens arealer. Det foreslås at

gennemføre forsøgsprojekter med genopretning af de grønne elementer de kommende fire år. Der er ikke afsat finansiering til gennemførelse af genopretningsplanen.

1.6 Midlerne til naturplejeindsatsen øges med henblik på en særlig indsats for beskyttede arter samt biodiversitetsstrategiens fokusarter

Den nuværende naturpleje omfatter bl.a. rydning af krat på tilgroede overdrev, helårsgræsning, paddehuller og understøttelse af artsrigt græsland ved øget høslæt og assisteret frøspredning. Der er ikke finansiering til at gennemføre flere naturplejeprogrammer i byens parker og naturområder.

1.7 Revidering af aftaler om tværgående arealpleje (TAP) med henblik på at sikre gamle træer på kommunens matrikler (tilsyn, sikkerhedsbeskæringer, kronesikring, plejeplaner, etableringspleje)

Byens gamle træer er en ressource, som skal bevares og beskyttes. Med dette initiativ overtager Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen træforvaltningsopgaven på tværs af alle forvaltninger, så det er én enhed, der vurderer sundhedstilstand, udarbejder plejeplaner, bestiller sikkerhedsbeskæringer m.v. på alle forvaltningers arealer for at forlænge levetiden på byens træer. Samling af den fulde opgave

i Klima-, Miljø og Teknikforvaltningen vil give mulighed for flere, sundere træer, der bliver ældre. Der er ikke finansiering til samling af træforvaltningsopgaven.

1.8 Øget helårsgræsning i naturområder samt korttidsgræsning på mindre arealer (over 800 m²) i byområder med henblik på højere plejekvalitet og folkeoplysning

Græsning som plejemetode medfører en væsentligt højere plejekvalitet og kan på nogle lokationer (f.eks. skråninger) skåne mandskab og materiel. Derfor har Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen gennemført forsøg inden for nuværende bevilling i 2025 og 2026. Erfaringerne er positive og der bør arbejdes målrettet på at udbrede græsning som plejemetode. Der er ikke finansiering til at udbrede græsning som plejemetode yderligere.

1.9 Udarbejdelse af en samlet plan for håndtering af lys- og støjforurening i byens parker og naturområder

Lys- og støjforurening er til gene for byens dyr. Derfor laver Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen planer for håndtering af lys- og støjforurening i byens parker og naturområder. Planerne kan omfatte udskiftning af lyskilder og vurdering af potentialet for at udpege stilleområder. Forvaltningen udarbejder planerne inden for nuværende bevilling.

TEMA 2

AT SKABE NY BIODIVERSITET I BYEN

■ 2.1 Forlængelse af pulje til fremme af biodiversitet i kommunale bygge- og anlægsprojekter administreret af Københavns Ejendomme

Initiativet er en videreførelse af pulje fra den tidligere handleplan. Københavns Ejendomme har udmøntet den tidligere pulje over fire ansøgningsrunder, hvor der samlet er disponeret 11,4 mio. kr. til i alt 31 projekter, og der resterer 1,57 mio. kr. De projekter, der har opnået støtte vedrører bl.a. integrering af biodiversitet i læringsmiljøer, grønne opholdszoner på sociale tilbud, grønne tage og vægge på fx affaldsskure samt bedre levesteder. Der er ikke finansiering til videreførelse af puljen efter udmøntning af de resterende midler.

■ 2.2 Forlængelse af pulje til biodiversitet i kommunale anlægsprojekter

Initiativet er videreførelse af pulje fra den tidligere handleplan. Puljen har i regi af den tidligere handleplan tildelt midler til 24 projekter for samlet set 7,57 mio. kr. (pr. februar 2026), hvilket svarer til ca. ¾ af de midler, der er afsat til anlægsprojekter. De støttede anlægsprojekter har typisk været skybruds- og klimatilpasningsprojekter, byrums- og parkprojekter samt cykel- og vejprojekter. Der er desuden gennemført en formidlingsindsats der går på tværs af alle projekter der har fået midler fra puljen og ansøgningerne er kvalificeret i samarbejde med

forvaltningens grønne fagspecialister. Der er ikke midler til videreførelse af puljen, når de resterende midler er udmøntet.

■ 2.3 Biodiversitet i det kommunale byggeri (inspiration og udvikling)

I Københavns Kommune bæredygtighedscertificeres nybyggeri allerede, ofte til DGNB og enten sølv eller guld, hvori en del af pointopnåelsen vedrører biodiversitet. Der arbejdes bl.a. med UrbanBio-Score, der bruges til kortlægning af bynatur. Med initiativet understøttes udviklingen af biodiversitet i det kommunale byggeri.

■ 2.4 Off-site biodiversitet – globalt ansvar i kommunale bygge- og anlægsprojekter

Initiativet om off-site biodiversitet er i en indledende fase. Der er udarbejdet et fagligt grundlag, som belyser biodiversitetspåvirkninger ved materialevalg i bygge- og vedligeholdelsesprojekter samt mulige biodiversitetsvenlige alternativer, herunder anvendelse af træ fra ansvarlig skovdrift og tilhørende merudgifter. Der er endnu ikke afsat midler til implementering, og aktiviteter igangsættes i takt med, at der træffes beslutning om finansiering.

■ 2.5 Styrkelse af partnerskabet med byens store grundejere: "Sammen om biodiversitet"

I 2024 etablerede den daværende overborgmester et partnerskab med byens større grundejere og ejendomsforvaltere, herunder pensionskasser, almene boligselskaber og infrastrukturejere (i dag 23 aktører), for at skabe et grønnere København med bedre vilkår for biodiversiteten. I partnerskabet afholdes der faglige netværksmøder 3-4 gange årligt, samt et årligt partnerskabsmøde, hvor partnerskabskredsen gør status på årets arbejde for biodiversiteten. Det foreslås, at der i regi af partnerskabet gennemføres biodiversitetsprojekter til styrkelse af biodiversiteten på tværs af matrikler og ejere.

■ 2.6 Videreførelse af Københavns Kommunes pulje til borgerdrevne biodiversitetsprojekter

Den borgerrettede biodiversitetspulje er meget søgt og mange forskellige aktører i civilsamfundet bliver involveret i biodiversitetsprojekter gennem puljen. Der er siden 2021 udbetalt 11,3 mio. kr. og 353 projekter har fået tilsagn. Tilbagemeldinger fra københavnere viser at projekterne understøtter viden og fællesskaber i byen, og puljen er dermed et godt redskab til at skabe forankring af biodiversitetsstrategien hos københavnere. Der er ikke finansiering til puljen efter 2026.

■ 2.7 Målrettet indsats for at øge naturkvaliteten på 1,5 hektar restarealer omkring sportspladser i København

Der er etableret et biodiversitetsnetværk i Vicevært KBH, som udvikler projekter, der gennemføres i samarbejde med kollegaer i de forskellige bydele. Der er gennemført et projekt i Sundby Idrætspark med etablering af insekthøje og ny beplantning samt et projekt på Emdrupparkens Idrætsanlæg, hvor der er plantet træer, buske og stauder. Områderne udgør samlet set 3000 kvm. Projekterne udvikles løbende og gennemføres indenfor egen ramme. Ved skalering, særlige krav og ønsker vil der være brug for yderligere finansiering.

■ 2.8 Fremme biodiversitet og plads til biodiversitet i byudviklingen

Biodiversitetsdagsordenen er indarbejdet i Kommuneplan 2024, og det er besluttet, at der skal udarbejdes et grønt kommuneplantillæg for bynatur, herunder mulighed for principper for mere grønt og højere kvalitet af det grønne. Indsatsen er ligeledes igangsat i alle større lokalplaner, hvor der arbejdes for at øge kronedækket og højne biofaktoren. Arbejdet underbygges bl.a. ved at bygherre/rådgiver redegør for biofaktor og kronedække i lokalplanområdet før og efter et lokalplanprojekt er realiseret. I lokalplanens bestemmelser sikres vækstvilkår ved at specificere vækstlagets dybde og bedets størrelse.

TEMA 3

AT UNDERSTØTTE VIDEN OG UDDANNELSE OM NATUR OG BIODIVERSITET

3.1 Flere biodiversitetskoordinatorer til udvikling af biodiversitetsindsatsen på tværs af Københavns Kommunes forvaltninger, samarbejde med lokaludvalg og miljøpunkter samt understøttelse af frivillige, der arbejder med biodiversitet

Der har siden 2024 været midler til én biodiversitetskoordinator til arbejdet med implementering af biodiversitetsstrategien. Biodiversitetskoordinatoren skal bl.a. sikre løbende koordinering, dialog med byens aktører, udarbejde årlig statusredegørelse, faglig sparring mv. Der er midler til biodiversitetskoordinatoren til og med 2027. Ansættelse af flere biodiversitetskoordinatorer vil dels opfylde et behov for faglig sparring på tværs af hele kommunen samt øget dialog med københavnernes, foreninger, frivillige mv.

3.2 Styrke og justere eksisterende og nye undervisnings og pædagogiske tilbud om biodiversitet og natur

Mange skoler og institutioner inddrager allerede forskellige aspekter af biodiversitet i deres pædagogiske praksis. Dette er et solidt afsæt for at styrke udbuddet af undervisningstilbud og pædagogiske aktiviteter, der understøtter den pædagogiske praksis, som foregår på lokale matrikler i skoler og daginstitutioner. Fokus fremover er bl.a. i højere grad at kunne rådgive og understøtte skoler og institutioners fysiske omdannelse til mere og bedre biodiversitet. Børne- og

Ungeforvaltningen har fået midler fra Vilumfonden, til at igangsætte et 3-årigt projekt i 2026 på fire skoler, der har til formål at udvikle og styrke udeskolepraksis, ved at udnytte skolernes udearealer og nærmiljø som en ressource i undervisningen.

3.3 Sikre kompetenceudvikling og uddannelse af pædagoger, lærere og anden personel i biodiversitet

Med afsæt i eksisterende erfaringer og viden er der grundlag for etablering af kompetenceudvikling for lærere og pædagoger. Kompetenceudviklingen skal have blik for både det pædagogiske og praktiske, og bør være forankret på de lokale matrikler, så der sikres mulighed for at handle på de lokale udfordringer, samt have karakter af netværksdannende efteruddannelse og erfaringsudveksling. Den lokale forankring af en sådan kompetenceudvikling, vil samtidig understøtte det pædagogiske arbejde med naturdannelse, biodiversitetsforståelse og handlekompetencer hos børn og unge. Der er ikke afsat midler til initiativet.

3.4 Opgradering af Københavns Kommunes naturværkssted Streyf i Ullerslev Mose til et biodiversitetslaboratorie med henblik på øget uddannelse og naturdannelse for byens børn og unge

Københavns Kommunes naturværksted Streyf i Ullerslev Mose udlånes i dag til brugere, der gerne vil lave naturformidling. Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

oplever stor interesse for formidling af biodiversitetstiltag og -viden og naturværkstedet er eftertragtet og fuldt booket. Der er et stort potentiale i at omdanne naturværkstedet til et biodiversitetslaboratorium som - med ansatte naturvejledere - vil kunne arbejde med naturdannelse i samarbejde med frivillige, foreninger og organisationer. Midler skal bl.a. gå til at opgradere formidlingen på stedet.

TEMA 4

AT SKABE FRIVILLIGE FÆLLESSKABER OM BIODIVERSITET

■ 4.1 Ansættelse af en medarbejder til at opsøgende at facilitere og understøtte frivillige samt agere intern ambassadør i frivilligt engagement i byens biodiversitet

Frivillige grupper yder et meget værdifuldt arbejde for at fremme biodiversiteten og kvaliteten af naturen. Samarbejdet kan styrkes via en enkel og hurtig adgang til at kunne kommunikere med relevante dele af kommunen med hensyn til aftaler om plejens tilrettelæggelse, rådgivning mv. Der er pt. ikke afsat finansiering til at facilitere og understøtte frivillige.

■ 4.2 Citizen Science indsats, som involverer borgere, børn og unge i kortlægning af byens biodiversitet som supplement til den professionelle kortlægning, der foretages i regi af indsats 1.3

Børne- og Ungeforvaltningen har designet et mobilt feltlaboratorium, som via Citizen Science-projekter kan bistå skoler, frivillige og naturinteresserede borgere i at bidrage med lokalitetskortlægning og monitorering af biodiversitet i København. Med finansiering kan et feltlaboratorium gøres til virkelighed.

■ 4.3 Grønne oaser med høj biodiversitet i tilknytning til kommunalt ejede matrikler

Kulturinstitutioner og bemandede legepladser kan omdanne udearealer til grønne oaser og formidlingsrum for biodiversitet, der udgør aktiverende mødesteder for borgere i alle aldre. Der kan fx etableres biotoper, små haver,

plantekasser og systemer til regnvandsopsamling og vandingsanlæg, der giver muligheder for nye aktiviteter. Gennem inddragelse i etablering, vedligeholdelse, formidling og leg skabes og opretholdes frivillige fællesskaber. Initiativet sker i samarbejde med lokalområderne, frivillige grupper, foreninger, skoler og institutioner. Initiativet mangler finansiering og er derfor ikke igangsat.